

Brüssel, 21.6.2018
COM(2018) 484 final

KOMISJONI TEATIS NÕUKOGULE

nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 kohaselt

1. TAUST

Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) (edaspidi „käibemaksudirektiiv“) artikli 395 kohaselt võib nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt anda igale liikmesriigile loa võtta erimeetmeid, et erandina kõnealuse direktiivi sätetest kohaldada lihtsustatud käibemaksu kogumise korda või hoida ära teatavat maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist. Kuna kõnealuse menetlusega on ette nähtud erandid käibemaksu üldpõhimõtetest, peaks sellised otsused vastavalt Euroopa Kohtu varasematele otsustele olema proportsionaalsed ja piiratud ulatusega.

Komisjonile 19. juulil 2016 saabunud kirjas taotles Itaalia luba kohaldada meetet, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi artiklist 193 ja millega lubatakse Itaaliale kohaldada pöördmaksustamist konsortsiumidele nende liikmete tarnitud kaupade ja teenuste eest. Kuna Itaalia esitatud teabest ei piisanud taotluse hindamiseks, saatis komisjon Itaaliale mitu kirja, milles paluti täiendavaid selgitusi, ning Itaalia ja komisjoni vahel toimus taotluse üle mitu suulist seisukohtade vahetamist. Käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teavitas komisjon 28. märtsi 2018. aasta kirjas Itaalia taotlusest teisi liikmesriike. Komisjon teatas 3. aprilli 2018. aasta kirjas Itaaliale, et tal on olemas kogu teave, mida on vaja taotluse hindamiseks.

Käibemaksudirektiivi artikli 193 kohaselt vastutab maksuhaldurile käibemaksu tasumise eest kaubarneid tegev maksukohustuslane. Itaalia taotletud erandi eesmärk on muuta käibemaksu tasumise eest vastutavaks maksukohustuslased (antud juhul konsortsiumid), kellele nende liikmed kaupu või teenuseid tarnivad (nn pöördmaksustamine). Taotletud erandi eesmärk on maksudest kõrvalehoidumise vastane võitlus.

2. PÖÖRDMAKSUSTAMINE

Käibemaksudirektiivi artikli 193 kohaselt vastutab käibemaksu tasumise eest kaupu või teenuseid tarniv maksukohustuslane. Pöördmaksustamise eesmärk on kanda kõnealune kohustus üle maksukohustuslasele, kes tarne saab.

Selle tulemusel, et käibemaksu tasumise kohustus nähakse ette isikule, kellele kaupu või teenuseid tarnitakse, ei küsi tarnija kliendilt käibemaksu ja klient ei maksa seda tarnijale. Tarnija ei saa seega käibemaksusummaga kaduda ilma seda riigikassale maksmata. Seda silmas pidades on pöördmaksustamine osutunud tõhusaks abivahendiks pettusevastase võitluse vahendiks.

3. TAOTLUS

Itaalia taotles erimeetet, millega tehakse erand käibemaksudirektiivi artiklist 193 seoses pöördmaksustamise kohaldamisega konsortsiumidele¹² nende liikmete tarnitud kaupadele ja teenuste eest.

¹ Alaline konsortsium on mitmest üksusest koosnev ühendorganisatsioon, mis on loodud selleks, et reguleerida või läbi viia erinevate osalevate ettevõtete konkreetset tegevusetappi.

Itaalia väidab oma taotluses, et pöördmaksustamise kehtestamisega kaupade ja teenuse tarnimisele konsortsiumide ja nende liikmete vahel saaks tagada maksudest kõrvalehoidumise skeemide (nt konsortsiumide liikmete käibemaksu riigile deklareerimata ja/või tasumata jätmise) viivitamatu piiramise. Sel võib lisaks olla hoiatav mõju võimalikele petturitele ja maksukontroll võib muutuda tõhusamaks, kuna auditeeritavate konsortsiumide arv on piiratud.

4. KOMISJONI SEISUKOHT

Kui komisjon saab vastavalt artiklile 395 esitatud taotluse, peab ta kontrollima, et taotluse rahuldamise põhitingimused oleksid täidetud, st kas kavandatud erimeede lihtsustab menetlust maksukohustuslaste ja/või maksuhalduri jaoks või kas kavandatud meetmega saab ära hoida teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist. Komisjon on selles kontekstis alati olnud piirav ja ettevaatlik, sest ta soovib tagada, et erandid ei kahjustaks üldise käibemaksusüsteemi toimimist ning oleksid piiratud ulatusega, vajalikud ja proportsionaalsed.

Igasugune osadena maksmise süsteemist tehtav erand saab olla ainult viimane hädaabinõu ja eriolukorras võetav meede ning see peab pakkuma garantiisid seoses antud erandi vajalikkuse ja erakorralise laadiga.

Itaalia ei ole vaatamata komisjoni mitmele taotlusele tõendanud konsortsiumide ja nende liikmete vahel esineda võivate pettuseprobleemide olemust ega ulatust.

On tõepoolest raske näha, kuidas konsortsiumide ja nende liikmete vahel saab käibemaksupettusega seotud probleeme esineda, kuna konsortsium peaks tegutsema oma liikmete nimel. Lisaks peaks Itaaliale olema võimalik seda konkreetset suhet arvesse võttes pettuse vastu võidelda, rakendades selleks sobivaid kontrollimeetmeid. Komisjon on igal juhul valmis andma Itaaliale vajalikku abi käibemaksust kõrvalehoidumisega seotud probleemide lahendamisel.

Seega, kuna Itaalia ei ole tõestanud, et erandit taotletakse pettuse vastu võitlemiseks või menetluste lihtsustamiseks maksukohustuslaste ja/või maksuhaldurite jaoks, nagu on nõutud käibemaksudirektiivi artikliga 395, ei vasta taotlus kõnealuses artiklis sätestatud tingimustele.

5. JÄRELDUS

Eespool toodut arvesse võttes on komisjon Itaalia esitatud taotluse vastu.